idA
in doopsgezind Amsterdam
maandblad van de doopsgezinde gemeente
jaargang 65
maart 2026
3

THEMA: JUSTITIA

2 – Weegschaal en blinddoek
4 – In gesprek met Marijke van Duin
Het rechtvaardig klimaat
6 – Rechtvaardige oorlog
8 – Ongelijke investeren voor gelijke kansen, omwille van Rechtvaardigheid
11 – Lied van de maand
12 – Uit de kerkenraad
13 – Toelichting bij de Agenda
14 – Agenda
15 – Collectebestemmingen
16 – Kerkdiensten

Justitia, Stadhuis Haarlem, maker onbekend, ca.1633

Iustitia en haar metamorfosen

Door Peter ter Veer

Wie kent haar niet: Iustitia, of Vrouwe Justitia? De beeldhouwer Quellinus, over wie ik in het vorige nummer van idA schreef, plaatst haar boven op het Paleis op de Dam, in de Burgerzaal en in de Vierschaar waar recht werd gesproken. Het tekent haar belang voor het stadsbestuur en de rechtspraak. Millennia lang hebben filosofen, juristen en kunstenaars getracht het abstracte concept van 'rechtvaardigheid' tastbaar te maken.

In de Vrouwe Justitia die we vandaag de dag vooral zien op de gevels van onze rechtbanken smelten Griekse mythologie, de Romeinse staatsleer en de christelijke moraal samen. Door de eeuwen heen is haar uiterlijk steeds veranderd om aan te sluiten bij hoe de samenleving over goed en kwaad dacht.

De oude Grieken zagen rechtvaardigheid niet als iets wat mensen zelf verzonnen hadden, maar als een goddelijke kracht die de kosmos in evenwicht hield. Themis was de godin van de goddelijke ordening en het natuurrecht; zij zorgde ervoor dat de seizoenen wisselden en de zon elke dag opging. Haar dochter Dike hield zich bezig met de wetten tussen de mensen in de stadstaat. Ze werden onder andere op antieke vazen en in tempelreliëfs afgebeeld als statige, rustige vrouwen.

Ze hadden toen nog geen blinddoek of zwaard nodig. In deze vroege periode werd rechtvaardigheid immers beschouwd als een vorm van harmonie. Net zoals een muziekinstrument vals klinkt als de snaren niet goed zijn gespannen, raakte de samenleving uit balans als de rechtvaardigheid werd geschonden. De kunst uit die tijd probeerde vooral die rust en balans uit te stralen.

Onder de Romeinen veranderde het beeld van rechtvaardigheid van een kosmisch ideaal naar een praktische staatsinstelling. De Romeinen waren

Lees verder op pagina 2

Vervolg van pagina 1

meesters in de wetgeving en van hen kreeg Iustitia haar naam. In deze periode verschijnen ook de iconische attributen. De weegschaal was een heel direct symbool: een rechter moet de argumenten van de aanklager en de verdediging letterlijk tegen elkaar afwegen. In de beeldhouwkunst zien we dat de weegschaal bijna altijd in perfecte balans wordt vastgehouden, symbool voor *aequitas*, ofwel billijkheid; het idee dat het recht voor iedereen precies hetzelfde gewicht moet hebben.

Ten tweede kreeg ze het zwaard want de Romeinen waren zich ervan bewust dat een wet zonder handhaving geen waarde had. Het zwaard in de hand van Iustitia staat voor de *potestas*: de macht van de staat om een vonnis ook echt uit te voeren. In de Romeinse iconografie houdt ze het zwaard vaak rustend op haar arm of fier rechtop, wat aangeeft dat ze bereid is om in te grijpen als de orde wordt verstoord. Belangrijk is dat de Romeinse Iustitia in de kunst altijd met open ogen werd afgebeeld. Een Romeinse rechter moest de feiten en de personen immers scherp kunnen waarnemen om een goed oordeel te vellen.

Onder invloed van het christendom onderging Iustitia in de middeleeuwen opnieuw een transformatie. Ze werd opgenomen in de christelijke ethiek als een van de vier kardinale deugden. In deze tijd verschoof de focus van de aardse wet naar de goddelijke wet. In de christelijke kunst werd rechtvaardigheid dan ook vaak afgebeeld in relatie tot het Laatste Oordeel. Het zwaard was nu niet alleen een instrument van de staat maar ook, meer spiritueel, het zwaard van de geest dat door leugens heen snijdt. Zo zien we in de zogenaamde 'Gerechtigheidstafelen' die in stadhuizen hingen, Iustitia waken over de aardse rechters. Deze schilderijen dienden als een directe waarschuwing: een rechter die zich liet omkopen, zou uiteindelijk zelf voor de hoogste Rechter komen te staan.

Rond 1500 wordt in de iconografie de blinddoek geïntroduceerd. Dit symbool werd in eerste instantie gezien als een belediging maar eindigde als ereteken. In een beroemde houtsnede uit 1494 (in het boek *Das Narrenschiff* van Sebastian Brant) wordt een dwaas afgebeeld die Iustitia een blinddoek ombindt. De boodschap was negatief: de rechtspraak was blind voor de waarheid en liet zich misleiden. Later zou deze interpretatie plaats maken voor de blinddoek als teken van onpartijdigheid. Een rechtvaardige rechter mag immers niet kijken naar de buitenkant: rechtvaardigheid geldt voor eenieder, zonder aanzien des persoons; de weegschaal en het zwaard moeten daarnaast hun werk doen op basis van de feiten alleen.

Vandaag de dag is de iconografie van Iustitia een optelsom van deze drie werelden. Als we een standbeeld van haar zien, kijken we naar de Griekse vorm, de Romeinse kracht (zwaard en weegschaal) en de christelijke en humanistische waarde van gelijkheid (de blinddoek). Ze is in de kunst een baken geworden van hoop: het idee dat er, ondanks alle menselijke fouten, een ideaal bestaat van eerlijkheid dat voor iedereen hetzelfde is.

Weegschaal en blinddoek

Door Rijk van der Linde

Vrouwe Justitia is het aloude symbool voor rechtvaardigheid. Van oudsher zijn haar attributen een weegschaal voor het afwegen van feiten en omstandigheden en een zwaard voor het vonnis. Voor het eerst wordt haar in 1494 in Das Narrenschiff (een bloemlezing van menselijke gebreken die tot dwaasheid leiden) door een nar een blinddoek omgeknoopt, waarmee toen werd bedoeld dat rechters blind zijn voor het onrecht dat voor hun ogen plaatsvindt. Maar bijna vijftig jaar later verschijnt, in Bern, het eerste beeld van Justitia met blinddoek als symbool van rechtspraak zonder aanzien des persoons, waarbij door aan haar voeten geplaatste bustes van een paus, een keizer, een sultan en een burgemeester, allen met een gesloten ogen, het oppergezag van Justitia over de aardse machten wordt verbeeld.

Voor de rechter is de weegschaal onmisbaar. Feiten en omstandigheden moeten zorgvuldig worden afgewogen opdat ieder het hem toekomende deel krijgt. Een blinddoek als symbool van onpartijdige rechtspraak is mooi, maar om een goed beeld van de zaak en hun partijen te krijgen moet een rechter helder en scherp uit zijn ogen kunnen kijken. Dat geldt in het bijzonder ook voor de kantonrechtspraak, waar partijen zonder verplichte rechtsbijstand kunnen procederen, en in strafzaken, waar maar zeer weinigen verschijnen met een advocaat.

Albrecht Dürer, Das Narrenschiff.

Afbeelding Narrenschiff.

De strafzaken bij de kantonrechter betreffen overtredingen en die zaken zijn over het algemeen overzichtelijk. Er is een door een opsporingsambtenaar op ambtseed opgemaakt procesverbaal, inhoudende wat de ambtenaar heeft waargenomen. Volgens de wet kan de rechter het bewijs dat de verdachte de overtreding heeft begaan aannemen op enkel dit proces-verbaal. Zeker als de overtreding eenvoudig te constateren was - en in kantonstrafzaken is dat vaak het geval - geeft tegenover het verweer dat de overtreding niet is begaan het proces-verbaal de doorslag. Dat betekent niet dat er niets meer te wegen zou zijn. De omstandigheden waaronder de overtreding is begaan en de persoon van de overtreder kunnen aanleiding zijn om bij de strafmaat af te wijken van wat in beginsel gebruikelijk is. Maar er is ook wel eens een dilemma. Zo kreeg een kantonrechter te maken met een verdachte aan wie dierenkwelling ten laste was gelegd. Twee verbalisanten hadden in zijn auto een hond aangetroffen met zijn tong uit zijn bek en een schorre blaf. Vooral vanwege dit laatste was het voor de politie duidelijk dat de hond veel te lang opgesloten in de auto aan zijn lot was overgelaten. De verdachte ontkende: zo lang had hij de hond niet alleen gelaten en de hond, Beer genaamd, had altijd al een schorre blaf gehad. Wat nu? Beer bleek alweer in de auto op zijn baasje te wachten. De kantonrechter wilde Beer wel eens zelf spreken. Beer kwam, en inderdaad bleek Beer, na te zijn aangemoedigd ("Beer, poesjes, poesjes!") een zeer schorre blaf te produceren. Toen kon de zaak eenvoudig met een vrijspraak worden afgedaan.

Van een andere orde zijn sommige dilemma's in civiele zaken. De huur van een appartement werd voortgezet door een vrouw nadat haar partner haar voor een ander had verlaten, haar in de liefde ernstig teleurgesteld achterlatend. Zij krijgt na verloop van tijd een vriend en trekt na enige tijd 'op proef' bij hem in. Haar eigen appartement houdt zij aan, want zij wil daarnaar kunnen terugkeren als het samenwonen niet zou blijken te worden wat zij zich daarvan had voorgesteld. Haar eigen appartement verhuurt zij onder voor de huurprijs die zij aan haar verhuurder moet betalen en ook blijft betalen. Het onderverhuren van het appartement is in haar huurovereenkomst uitdrukkelijk verboden. Haar verhuurder komt erachter en vordert bij de kantonrechter ontbinding van de huurovereenkomst en veroordeling tot ontruiming. De vrouw verzet zich en voert aan dat zij naar haar appartement wil terugkeren. Wat nu? Vast staat dat de verboden onderverhuur een ernstige wanprestatie oplevert die de verhuurder recht geeft op ontbinding. Spreekt de kantonrechter zonder meer de ontbinding uit of bepaalt hij daarbij dat aan die beslissing geen rechten kunnen worden ontleend als de vrouw binnen korte tijd zelf weer haar intrek in de woning neemt? Hult u in het gewaad van Vrouwe Justitia. Naar welke kant gaat de weegschaal?

Rijk van der Linde is oud-kantonrechter in Amsterdam; hij is goed bekend met de Evangelische Broedergemeente en ons Doopsgezinden alhier.

In gesprek met Marijke van Duin

Door Thijs van Hoogstraten

Het rechtvaardig klimaat

Onze zuster Marijke van Duin (1958) werd ruim dertig jaar geleden gedoopt als lid van onze Amsterdamse gemeente. Toen was zij uitvoerend musicus, inmiddels heeft zij in een eigen lespraktijk voor zang en piano, beide klassiek, na twee conservatoriumopleidingen in Amsterdam. Amsterdam is nog steeds haar muzikale thuisbasis, al is zij inmiddels verhuisd naar buiten de stad en lid geworden van Doopsgezind Nederland.

Naast dat leven in de muziek is zr. Van Duin ook actief als 'klimaatjournalist', met name voor de Wereldraad van Kerken (WvK). Talloze malen was ze namens de WvK als waarnemer aanwezig bij het jaarlijks klimaatoverleg van de Verenigde Naties (VN), of volgde zij dat digitaal. De laatste was de 30e klimaattop eind vorig jaar in Belém, Brazilië. Ook aan enkele wereldcongressen van de WvK (Harare, Zimbabwe en Karlsruhe, Duitsland) heeft zij namens de ADS deelgenomen. Verder is ze betrokken bij meerdere klimaatnetwerken in de nationale en internationale oecumene. Over haar belevenissen en bevindingen hoopt ze over enige tijd een boek te publiceren.
Naast dit alles was zr. Van Duin ook geruime tijd hoofdredacteur van het ADW en Doopsgezind NL, en eindredacteur van Doopgezind NL, nu Mondig.

Alle reden om haar eens verder te spreken. Gezien het thema van deze idA komt het begrip 'klimaatrechtvaardigheid' zeker aan de orde.

Zr. Marijke, je doet dit klimaatwerk al zoveel jaren. Hoe is dat zo gekomen?
In de jaren negentig werkte ik naast mijn muziekpraktijk al voor de ADS als notuliste. De toenmalige bestuurssecretaris, Diny Stenvers – moeder van Henk – stuurde mij namens de ADS naar twee Europese oecumenische conferenties, in Mühlheim (Duitsland) en Graz (Oostenrijk). Beide gingen over milieu en klimaat, destijds een opkomend thema. Voor mij is toen de vlam gaan branden. Daarna kon ik in 2000 namens de WvK meedoen aan de VN-klimaattop in Den Haag, onder voorzitterschap van toenmalig minister Jan Pronk. Sindsdien heb ik bijna jaarlijks als geaccrediteerd waarnemer namens de WvK mee kunnen kijken bij de VN-klimaatonderhandelingen en daarvan verslag gedaan. Sinds een paar jaar kan dat ook digitaal, dus online. Een groot voordeel daarvan is dat je niet veel tijd kwijt bent op de conferentielocatie, vanwege alle wachtrijen. En je komt ook niet, zoals eerder vaak gebeurde, ziek thuis.

Ga verder…
Je moet je voorstellen dat aan zo'n klimaattop vele duizenden mensen deelnemen, met delegaties uit alle 196 landen van de VN. Alleen die van de VS telt vaak al honderden mensen. Daarbij komen dan nog het internationale bedrijfsleven, NGO's, religieuze en ontwikkelingsorganisaties. Vanuit de WvK en ACT (Action by Churches Together) doen ca. 25 waarnemers mee, waar ik er één van ben. Deze 'observers' mogen bij de meeste overlegrondes zitten, maar zich daar niet in mengen. De pauzes tussen de vergaderingen door bieden de kans om te lobbyen. Zelf heb ik dat ook gedaan.

Zie je een bijbels perspectief?
Uiteraard! En dat gaat verder dan het vaak genoemde rentmeesterschap van de aarde. Allereerst zijn wij mensen onderdeel van de schepping – dat wordt vaak vergeten.

Het internationale klimaatoverleg wordt voornamelijk politiek aangestuurd, zo lijkt het wel. Wat is de waarde van de kerkelijke stem, volgens jou?
Die is veel groter dan je misschien denkt. Niet alleen de christelijke kerken, ook andere religies beseffen de gedeelde verantwoordelijkheid voor ons gezamenlijk huis – de aarde – en blijven daarop wijzen. Een mooi voorbeeld is de encycliek van paus *Franciscus Laudato s*i, verschenen in juni 2015. In die encycliek wordt gewezen op het verband tussen

milieu, klimaatverandering en de wereldwijde armoede. Het najaar daarop was d e klimaattop in Parijs. Ik durf te stellen dat het klimaatakkoord er zonder die encycliek niet was gekomen.

Was er in al die jaren voor jou een hoogtepunt en/of dieptepunt?
De mislukte klimaattop in Kopenhagen 2009 was een dieptepunt. Met vele anderen ben ik toen in een soort klimaatdepressie terechtgekomen. Daaruit heb ik mezelf weten te bevrijden door een vierjarige opleiding dieptepsychologie te volgen. Die heeft me veel waardevolle inzichten gebracht. Het bereiken van het Parijse klimaatakkoord in 2015 was ongetwijfeld een hoogtepunt.

Het klimaatdebat wordt in Nederland niet altijd parlementair gevoerd, eerder op het scherpst van de snede. Vind je dat te begrijpen en te rechtvaardigen?
Het is treurig dat het zover heeft moeten komen, maar ik begrijp het wel. Helaas zijn klimaatacties nodig. Weet je overigens dat Extinction Rebellion In Engeland is begonnen, met de zegen en medewerking van de Aartsbisschop van Canterbury, het hoogste gezag van de Anglicaanse kerk?

Kun je aan de lezers uitleggen wat het begrip klimaatrechtvaardigheid omvat?
Onze westerse wereld is welvarend geworden mede door kolonialisme, slavernij, uitbuiting en machtsuitoefening. Door de voortschrijdende industrialisatie en het gebruik van fossiele brandstoffen is de huidige klimaatcrisis ontstaan. Maar die houdt zich niet aan landsgrenzen. Veel arme landen lijden onder die crisis terwijl zij er het minst aan bijdragen. Deze dubbele ongelijkheid vraagt om rechtvaardige tegenmaatregelen. Het is dan ook niet meer dan eerlijk dat de veroorzakers van de klimaatcrisis zich verantwoordelijk en aansprakelijk voelen, in een geest van solidariteit. Een van die maatregelen is het nieuwe VN-fonds voor klimaatschade en -verlies, al zijn de bijdragen eraan nog veel te laag.

Er komt een boek aan van jouw hand. Vertel?
Ja, daar ben momenteel mee bezig. Het is de bedoeling wat van mijn ervaringen en inzichten te delen, maar het wordt ook een pleidooi. Het is immers niet vijf voor twaalf, maar een halve minuut voor twaalf. Ik wil proberen uit te leggen hoe de klimaatonderhandelingen verlopen, én oplossingen aandragen.

Heb je persoonlijk nog iets mee te geven aan je vroegere gemeente Amsterdam?
Begin een klimaatwerkgroep! Jullie zijn al lid van van GroeneKerken begrijp ik? Des te beter. Gebruik de expertise daarvan en ga met een groep aan de slag. Samenwerking helpt om het vol te houden.

Tenslotte: zal de muziek ons redden? Welke muziek is voor jou favoriet?
Dat is een bijzondere vraag! ‘Daden gaan woorden te boven’ staat op ons doopsgezinde wandbord. Dat is heel belangrijk, maar ook ‘gevoel’ hoort erbij. Denken, voelen en doen: probeer die drie te integreren, want alleen zo kun je compleet met jezelf, met anderen en de aarde verbonden zijn. Zelf muziek maken helpt daar enorm bij. En voor wie het weten wil: één van mijn favorieten is het 8e strijkkwartet van Sjostakovitsj. Dat heeft zo veel lagen, zoveel diepgang.

Marijke, dank je wel. Wat bleef nog ongezegd of ongevraagd?
Tegen jou, welvarende senior, en tegen jouw generatie zeg ik: ‘Zeg nooit: het zal mijn tijd wel duren’. Denk aan je (klein)kinderen en bekijk wat je zelf kunt doen – en dat is veel. Probeer ook te doorgronden waarom de keten van macht en geld doorbroken moet worden. Daar hoop ik op!

Rechtvaardige oorlog

Door Mieke Krebber

De rechtvaardige oorlog wordt in ENSIE (Eerste Nederlandse Systematisch Ingerichte Encyclopaedie1) (voor het eerst verschenen in 1946 en constant bijgewerkt) aldus verklaard:

Het begrip bellum iustum (rechtvaardige oorlog) werd ontwikkeld door Thomas van Aquino (1224/25-1275): een staat moet voldoende autoriteit hebben, er moet een rechtvaardige aanleiding (zaak) zijn en de oorlog moet uitsluitend worden gevoerd met het oog op het bewerkstelligen van vrede, steun aan het goede en onderdrukking van het kwade.

Latere theologen stelden dat oorlog tegen de ongelovigen, zoals in de kruistochten, een voorbeeld van rechtvaardige oorlog was.

Ook Hugo de Groot (1583-1645) had zo zijn ideeën over het bellum iustum. Hij zag het volkenrecht als net zo'n stelsel van regels als dat van het maatschappelijk verkeer binnen een land. Hij telde zes voorwaarden voor het ius ad bellum, het recht om een 'gerechtvaardigde' oorlog te mogen beginnen: gerechtvaardigde reden, proportionaliteit, redelijke kans op succes, openlijke oorlogsverklaring, legitieme autoriteit en laatste toevlucht. Opmerkelijk, veel van die voorwaarden vinden we terug in het moderne oorlogsrecht.

In het Verdrag van Wenen (1815) werd het begrip in ere hersteld: nationaliteit en zelfbeschikking werden genoemd als gronden voor een rechtvaardige oorlog. In deze eeuw stelden de geallieerden in beide wereldoorlogen dat zij een rechtvaardige oorlog voerden, gericht op de bevrijding van onderdrukte volken en naties. Een rechtvaardige oorlog zou heden ten dage een oorlog zijn gevoerd onder auspiciën van de VN-veiligheidsraad.

Aan het begin van de oorlog in Oekraïne schreef Fulco van Hulst een artikel in Trouw over weerloosheid en zelfverdediging, dus over rechtvaardiging van het opnemen van de wapens. Dit artikel is ook (ingekort) te lezen op internet, met de oproep het te delen. Dat doe ik hierbij:

Vrede is de weg
*Door Fulco van Hulst**

'Vrede is de weg!' – daarover zijn de meeste doopsgezinden het wel eens, maar de weg wordt op dit moment geplaveid met bommen. Daar hebben wij geen pasklaar antwoord op. Vrede is namelijk ook een lange weg. Wat er nu gebeurt in Oekraïne is evenzeer de uitkomst van een lange weg – en op de lange weg naar deze uitbarsting hebben we blijkbaar de logica van het geweld niet voldoende weten te stoppen. Is dan, nu het geweld in alle hevigheid en alle lelijkheid uit is gebarsten, opnieuw het enige wat wij als doopsgezinden verkondigen: 'Vrede is de weg!'? Natuurlijk moeten we oproepen tot het beëindigen van het wapengeweld. Natuurlijk moeten wij ons inspannen om de slachtoffers van dit geweld op te vangen en te steunen. Natuurlijk moeten wij bidden, ook als voelt dat voor sommige doopsgezinden in Nederland wat ongemakkelijk, maar vanuit Oekraïne wordt ons dat expliciet gevraagd. Als kerk moeten wij niet meegaan in de oorlogsretoriek en in de logica van geweld en afschrikking. Onze opdracht ligt elders. Maar praten wij vanuit onze comfortabele positie niet te gemakkelijk over het afzweren van alle geweld? Of durven wij geen ander geluid te laten horen? Slechts voorzichtig hoor ik mensen op dit moment vragen of je er ook anders over mag denken, bang als men is om het verwijt te krijgen niet goed doopsgezind te zijn, als je bijvoorbeeld zegt dat er militair moet worden ingegrepen in Oekraïne.

Worsteling
Zo sloeg de meester zijn slaaf
Intussen worstel ik er al jaren mee, dat we ons verschuilen achter Bijbelteksten die we klakkeloos naar onze hand zetten. Er vallen wel een paar kritische kanttekeningen te plaatsen bij het beroep dat er wordt gedaan op het gebod 'Gij zult niet doden' in de Tien Geboden. Dat gebod heeft betrekking op het eigen stamverband – en niet op bloedvergieten in een oorlog.

Beeld: Maria Lysenko

En willen we echt tegen de Oekraïners zeggen dat ze Poetin de linkerwang moeten toekeren? Het toekeren van de linkerwang was in Bijbelse tijden bedoeld om in een ongelijkwaardige relatie iemand die hoger in de hiërarchie stond, te ontregelen. De klap op rechterwang was met de buitenkant van de rechterhand: zo sloeg een 'meester' zijn slaaf. Door de linkerwang toe te keren nodigde de slaaf de meester uit hem met de vlakke open hand te slaan en hem daarmee te erkennen als gelijkwaardig. Jezus geeft in de Bergrede een aantal voorbeelden van technieken die de-escalerend kunnen werken, maar ze zijn niet bedoeld om geweld af te wenden wanneer dat geweld iemand in acuut levensgevaar brengt.

Willen we onze positie als vredeskerk bijbels-theologisch onderbouwen, dan moeten we onze argumentatie dus nog eens kritisch tegen het licht houden. En misschien moeten we dan ook erkennen dat er op grond van de Bijbel ook valt te pleiten voor gewapende interventie, hoe veel moeite we daar zelf misschien mee hebben.

Het is niet aan mij

Versta mij niet verkeerd! Ik heb diep respect voor de mensen die weigeren de wapens op te nemen en die liever sterven dan dat zij een ander mens het leven benemen. Maar het is niet aan mij – en het is mijns inziens ook niet aan ons – om te zeggen dat de Oekraïners zich niet mogen verdedigen. Ik keur het wapengeweld af, maar net zomin als ik het recht heb een ander het leven te benemen, heb ik het recht een ander te vertellen dat hij zich niet mag verweren.

Helaas blijven we intussen veelal vasthouden aan onze oude idealen en durven we onze vragen en twijfels niet te erkennen. Er valt nog een wereld te winnen met strategieën van geweldloze weerbaarheid, maar de oorlog tegen Poetin wordt er niet mee gewonnen. Dus laten we het gesprek aangaan en niet langer 'stillen in den lande' blijven.

**Fulco van Hulst, theoloog, ethicus en geestelijk verzorger en voormalig docent aan het Doopsgezind Seminarium.*

De vraag wat 'rechtvaardig beleid' is, houdt veel Amsterdammers bezig. Zeker in een stad waar de verschillen groot zijn: tussen arm en rijk, hoog- en laagopgeleid, mensen met kansen en mensen die steeds weer achteraan lijken te staan. Het stadsbestuur van Amsterdam heeft de laatste jaren steeds nadrukkelijker gekozen voor een benadering die op het eerste gezicht misschien verrassend klinkt: om rechtvaardig te zijn, moet je soms ongelijk investeren.

Ongelijk investeren Rechtvaardigheid

Door Stedelijk Strategieteam Gemeente Amsterdam

Ongelijkheden stapelen zich op over levensdomeinen en levensfasen van inwoners.

Stapeling gebeurt vaker bij mensen meteen lage sociaaleconomische status (SES; een inschatting van iemands positie op de maatschappelijke ladder op basis van het inkomens- en opleidingsniveau).

Deze stapeling is zichtbaar in gebieden in de stad.

Met name in Noord, Zuidoost en Nieuw-West.

Hoe donkerder een gebied, hoe groter de stapeling van ongelijkheden.

SES. Bron: O&S (2023).

Ongelijk investeren is een middel om kansengelijkheid te vergroten.

Ongelijk investeren betekent dat de gemeente meer geld enpersoneel besteedt aan mensen of buurten die dat harder nodig hebben. In die mensen of buurten waar achterstanden of kwetsbaarheden groter zijn, investeren we meer. Zo proberen we ervoor te zorgen dat iedereen dezelfde kansen krijgt.

Er zijn verschillende manieren om ongelijk te investeren

Herverdelen van dezelfde hoeveelheid inzet

Bijvoorbeeld:
In gebieden met veel kwetsbare gezinnen werken meer jeugdverpleegkundigen en -artsen dan in gebieden met minder kwetsbare gezinnen.

Extra inzet plegen waar dat het meest nodig is

Bijvoorbeeld:
Extra middelen vanuit het Rijk en de gemeente worden in Zuidoost, Nieuw-West en Noord ingezet voor de verbetering van leefbaarheid en veiligheid.

Ongelijk investeren is keuzes maken: wie krijgt wat en w

Hiervoor moeten we steeds weten hoe we onze inzet verdelen over groepen en ge grootst zijn. De keuze om ongelijk te investeren moet rechtvaardig en goed uitleg

voor gelijke kansen, omwille van

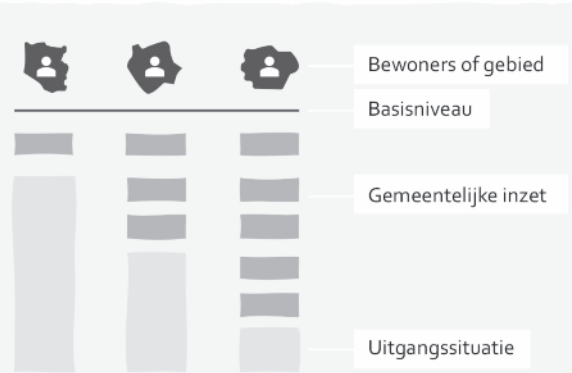

n

Groepen/gebieden **eerder helpen** dan andere, of juist ontzien

Bijvoorbeeld:
Met het isolatieoffensief helpen we Amsterdammers om hun energieverbruik omlaag te krijgen, waarbij bewoners in kwetsbare buurten en/of in een kwetsbare positie het eerst geholpen worden.

Op de ene plek extra **verdienen** zodat je dat ergens anders kunt uitgeven

Bijvoorbeeld:
Het Vereveningsfonds wordt gevuld met grondopbrengsten uit winstgevende gebieden. Dit wordt gebruikt om verliesgevende gebiedsontwikkeling mogelijk te maken in vernieuwings- en transformatiegebieden met een groot aandeel sociale en gereguleerde huur.

Partners aansporen om ongelijk te investeren

Bijvoorbeeld:
Om de beschikbaarheid van sociale huurwoningen te behouden is de verkoop van deze woningen aan banden gelegd in specifieke gebieden in de stad. Dit moet bijdragen aan gemengde wijken en het voorkomen van verdere verdringing van lage inkomensgroepen.

vaarom?

ebieden, en waar de achterstanden en kwetsbaarheden het baar zijn, met als doel kansenongelijkheid tegen te gaan.

Lees verder op pagina 10

Vervolg van pagina 9

Een eerlijker stad
Dat lijkt een tegenstelling. Rechtvaardigheid roept bij veel mensen het beeld op van 'iedereen gelijk behandelen'. Dezelfde regels, dezelfde bedragen, dezelfde voorzieningen voor alle wijken en alle inwoners. Maar in het beleid van de gemeente zie je een andere gedachte terug: als de uitgangspositie ongelijk is, dan leidt gelijke behandeling niet tot gelijke kansen. Dan moet je juist méér doen waar de nood hoger is. Niet als gunst, maar als poging om de stad als geheel eerlijker te maken.

Er zijn Amsterdamse gezinnen waarin kinderen zonder ontbijt naar school gaan. Waar ouders meerdere banen combineren of met schulden kampen, waar leren moeilijker is omdat er weinig rust en ruimte is. Er zijn ook Amsterdamse gezinnen met volop financiële ruimte, een volle culturele agenda, en een netwerk dat deuren opent. Als je voor die gezinnen, of de buurten waarin zij wonen, precies hetzelfde aanbiedt, trek je de verschillen niet recht, maar bevestig je ze.

De gemeente investeert daarom in 'kansengelijkheid' en 'ongelijk investeren'. Dat klinkt beleidsmatig, maar het raakt aan een eenvoudig inzicht: een kind dat met drie achterstanden begint, heeft meer steun nodig dan een kind dat al met drie voor-sprongen start. Rechtvaardigheid betekent dan: kijken naar wat mensen nodig hebben, in plaats van iedereen dezelfde middelen toe te stoppen.

Concrete toepassing
Het principe van ongelijk investeren wordt al concreet toegepast. Zo besloot de gemeente om een nieuwe bibliotheek – de 'OBA Next' – in Zuidoost te vestigen, een stadsdeel waar de leesvaardigheid van kinderen gemiddeld lager ligt dan gemiddeld in de stad. Terwijl het idee in eerste instantie was om deze op de veel welvarender Zuidas te bouwen. Behalve deze bibliotheek komen in Zuidoost ook een jongerencentrum en een Huis van de wijk, om zo het gehele stadsdeel een impuls te geven. Ook zijn er in Zuidoost en Nieuw-West extra investeringen gedaan in jongerencentra vanwege het tekort aan voorzieningen in deze stadsdelen.

In wijken met veel armoede wordt extra geïnvesteerd in laagdrempelige hulp: buurtteams waar mensen gemakkelijk binnen kunnen lopen, schuldhulpverleners die actief naar bewoners toegaan, en vrijwilligersprojecten die ondersteunen bij administratie en geldzaken. Er zijn ook specifieke regelingen voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen, zodat zij kunnen blijven sporten of meedoen met schoolactiviteiten.

In gesprek blijven
Deze aanpak roept ook vragen op. Worden bepaalde wijken niet over het hoofd gezien? Leidt extra ondersteuning niet tot stigmatisering van buurten? De gemeente erkent het belang van deze vragen en streeft naar transparantie in haar besluitvorming. Ze zoekt ook steeds meer de samenwerking met bewoners zelf, in het besef dat rechtvaardigheid geen eenrichtingsverkeer is van stadhuis naar stad.

Voor betrokken bewoners, al dan niet georganiseerd in geloofsgemeenschappen biedt dit onderwerp kansen om mee te denken en te doen. Zij kennen vaak de verhalen achter de cijfers en kunnen een waardevolle stem zijn in het publieke debat over wat rechtvaardig is.

Uiteindelijk raakt de vraag naar rechtvaardigheid in het beleid aan hoe we samen stad willen zijn. Amsterdam kiest ervoor om ongelijk te investeren als poging om juist iedereen meer gelijke kansen te geven. Het is een gesprek dat niet af is, en het is goed dat het ook in kerken, buurthuizen en aan keukentafels wordt voortgezet.

Meer weten?
Zie: Inzicht in ongelijk investeren - openresearch.amsterdam

Lied van de maand

Gekozen door Mieke Krebber

Psalm 2 in de berijming van Muus Jacobse:

2 Die in de hemel is gezeten lacht,
want Hij is God die eeuwig blijft regeren.
Hij spot met hen die spotten met zijn macht.
Hij kent zijn tijd, Hij is de Heer der heren.
Dan zal Hij spreken uit zijn hoge woning
en hen verschrikken in zijn grimmigheid:
'Ik wijdde mijn gezalfde tot een koning
op Sions berg, de berg der heiligheid.'

3 Ik roep op aarde 't woord des Heren uit.
Hij sprak tot mij: 'Zie Ik verwek u heden.
Gij zijt mijn zoon naar mijn vrij raadsbesluit.
Vraag Mij: Ik zal u met gezag bekleden.
Zie, al het volk tot in de verste streken,
de ganse aarde geef Ik in uw macht.
Gij zult het aarden vat met ijzer breken,
ja, het verbrijzelen door uw grote kracht.'

4 O machtigen, o koningen, wees wijs.
Laat u gezeggen, rechters zonder rede.
Vrees God de Heer en dien Hem naar zijn eis
verheug u bevend, zoek bij Hem uw vrede.
Kus toch de zoon, opdat gij niet te gronde
gaat op uw weg. Te licht wordt hij getart
en kan zijn gramschap tegen u ontbranden.
Maar zalig zijn die schuilen aan zijn hart.

Deze psalm wordt vaak gezongen met Kerst vanwege de derde regel in vers drie:
Gij zijt mijn zoon …
Ik koos deze psalm vanwege de eeuwenoude zorgen om de machtswellust van de wereld-heersers. Maar vertrouwen wij erop dat Gods gramschap tegen de machtigen zal ontbranden?

Uit de kerkenraad

februari

Hofjesbesturen te gast

Tijdens de gezamenlijke maaltijd voorafgaande aan de kerkenraadsvergadering in februari waren de besturen van het Rijpenhofje en 't Zon's Hofje te gast. Het leverde een mooi gesprek op over het reilen en zeilen in de hofjes en het belang van de verbinding met de gemeente.

In het naast **'t Zon's Hofje** gelegen **Pakhuis** zijn kamers beschikbaar voor jonge werkenden. Op verzoek van de ADS wijst de kerkenraad een kamer toe voor doopsgezinde promovendi aan het seminarie. Zo ondersteunt de ADS de continuïteit van deze groep en de instroom van nieuwe promovendi in de gemeenschap. Huisvesting is hierbij belangrijk. De kerkenraad handhaaft daarbij de bestaande randvoorwaarden: maximale woonduur vijf jaar, voorrang voor kandidaten met een doopsgezinde achtergrond en een leeftijd tussen 23 en 28 jaar.

De kerkenraad dankt de bestuursleden voor hun inzet en kijkt uit naar voortzetting van de samenwerking.

Pilot groothuisbezoek nieuwe stijl

De kerkenraad omarmde het voorstel van kerkenraadslid Lisanne Lens om het groothuisbezoek nieuw leven in te blazen, in een eigentijdse vorm. Daarmee willen we invulling geven aan drie essentiële elementen van gemeente-zijn: ontmoeting, bezinning en (onderling) pastoraat.

Het idee is om regelmatig een ontmoetings- en gespreksbijeenkomst te organiseren voor gemeenteleden en vrienden uit een bepaalde wijk, bij iemand thuis. In een informele sfeer ontmoeten mensen elkaar, gaan zij met elkaar in gesprek rondom een thema en delen zij iets van hun leven, hun gedachten, ervaringen en geloof.

De kerkenraad denkt nog na over een nieuwe naam voor deze bijeenkomsten en besloot om van start te gaan met twee pilots: **één** in Oost met Lisanne als voortrekker en **één** in West. **Heeft u een idee voor een nieuwe naam of wilt u zelf voortrekker zijn in uw wijk?** Neem dan contact op met Lisanne Lens via llens@doopsgezindamsterdam.nl.

Fredeshiemreis

Tijdens de vergadering bespraken we de voorbereidingen voor de Fredeshiemreis, de jaarlijkse reis die dit jaar plaats vindt van zaterdag 15 augustus tot vrijdag 21 augustus 2026. De kerkenraad besloot om deze reis weer financieel te ondersteunen en dankt Marjan Klomp voor haar jarenlange inzet om deze reis mogelijk te maken. We zijn verheugd dat zij nog één keer samen met Essemie van Dunné, Dorien van Wessel, Dick Klomp en Lisanne Lens deze reis wil organiseren.

Meer informatie over Fredeshiem vindt u in deze idA.

Nieuwe vriendenlunch

We zijn verheugd dat we steeds meer vrienden mogen verwelkomen in onze gemeente! Nieuwe vrienden zijn uitgenodigd voor een informele lunch, die een mooie gelegenheid biedt om elkaar te ontmoeten en nader kennis te maken met onze gemeente.

De lunch vindt plaats **op zondag 15 maart om 12.15 uur in de Singelkerk**. Ds. Henk Leegte, ds. Essemie van Dunné en de kerkenraad zullen aanwezig zijn om nieuwe vrienden persoonlijk te verwelkomen.

Bent u een nieuwe vriend, of heeft u nog nooit een bijeenkomst voor nieuwe vrienden bijgewoond en lijkt het u leuk om hierbij aanwezig te zijn? **U bent van harte welkom!**

Nieuwe vrienden kunnen zich aanmelden door een e-mail te sturen naar secretaris@doopsgezindamsterdam.nl.

Kinderboek en Column

Helaas in deze idA geen recensie van een kinderboek en ook geen column door voorjaarsvakantie en familieomstandigheden.

De redactie

Toelichting bij de Agenda

Op World Wildlife Day organiseert Doopsgezind Amsterdam een inspirerende lezing over vogels in Amsterdam.

De lezing wordt verzorgd door Arjan Dwarshuis en Gisbert van Baalen van de Vogelspotcast. In deze populaire podcast delen Arjan (wereldrecordhouder vogels spotten) en Gisbert verhalen en anekdotes over vogels.

Tijdens de lezing wordt aan de hand van voorbeelden uit de stad – van huismus tot slechtvalk belicht hoe vogels zich aanpassen aan het stedelijke leven, welke soorten floreren, welke onder druk staan en waarom stadsvogels zo belangrijk zijn voor de biodiversiteit van Amsterdam. Ook wordt besproken wat wij als bewoners zelf kunnen doen om vogels te ondersteunen, bijvoorbeeld via groene tuinen, biodiversiteit op balkons etc.

Daarnaast zal Gisbert vogelverhalen uit de Bijbel uitlichten.

U bent van harte welkom. Toegang is gratis!

Feminist March

Op zondag 8 maart, Internationale Vrouwendag, vindt de Feminist March plaats op de Dam. Een dag om samen in actie te komen en op te staan voor gelijkwaardigheid. Iedereen die gelooft in rechtvaardigheid, solidariteit en vrijheid is welkom om zich aan te sluiten.

Vanaf 12.00 uur verzamelen voor Madame Tussauds.

Doopsgezinde studiedagen

Een jaarlijks terugkerend weekend waarin samen ***leren*** (luisteren, discussiëren, beproeven) en ***vieren*** (stil worden, bidden, zingen) centraal staan.
We organiseren de Doopsgezinde Studiedagen vanuit ons eigen verlangen naar gemeenschap. We hebben jou nodig, om samen met ons te leren, te delen, te vieren. Want geloven doe je niet alleen. ' (zie ook: de website dopersduin.nl; o.a. voor de prijzen).

Voorjaarssymposium van de Doopsgezinde Historische Kring

Twee sprekers gaan in op de rol van doopsgezinden in de Patriottische Revolutie én op het belang ervan voor de Doopsgezinden. Het middagprogramma is facultatief: een wandeling door Hoorn onder leiding van een stadsgids.

10.00 uur	Ontvangst met koffie/thee in het Foreestenhuis.
10.30 uur	Welkom en opening.
10.40 uur	Lezing door Kees Dalmeijer en Chris Luursema over geschiedenis van de doopsgezinden en de geschiedenis van het Foreestenhuis.
11.10 uur	Lezing door Dirk Alkemade over: 'Een doopsgezinde Robespierre? Pieter Vreede en de Nederlandse Revolutie'.
12.00 uur	Lezing door Peter Tomson over: 'Cornelis van Foreest en de *'Afscheiding van Kerk en Staat'* in Holland van 1796'.

Foreestenhuis, Grote Oost 43, 1621 BR Hoorn.
Aanmelden bij secretaris Elma Schlecht, of 06 1087 8259.

Jonge Strijkers Nederland samen met organist Jeroen Koopman

Onder leiding van Lonneke van Straalen en Nico Schippers treden het Jonge Strijkers Juniororkest en het Jonge Strijkers Kamerorkest op in een gevarieerd programma voor alle leeftijden.

Onder meer op het programma staan muziek van Mozart, Händel, Rheinberger en Respighi, evenals een orgelconcert van Bach/Vivaldi in een bewerking van Dupré. Ook klinkt het nieuwe werk ***Connecting Conversations***.
Jeroen Koopman is te horen als solist op het orgel en samen met solisten Elze Geradts (viool) en Henk van Kampen (cello).

Kaarten en informatie: www.singelkerkconcerten.nl

Agenda

Maart

• **di 3 mrt**	Bespiegelaars; E. van Dunné	Singelkerk	13.30
• **di 3 mrt**	Wildlife in de stad	Singelkerk	17.00-18.00
• **za 7 mrt**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30
• **zo 8 mrt**	Feminist March	Dam	12.30
• **za 14 mrt**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30
• **di 17 mrt**	Kring: Einde der tijden	Singelkerk	14.30
• **vr 20/zo 22 mrt**	Doopsgezinde Studiedagen	Dopers Duin	17.00-14.00
• **za 21 mrt**	Doopsgezinde Historische Kring	Foreestenhuis, Hoorn	10.00
• **zo 22 mrt**	Jonge Strijkers en J. Koopman	Singelkerk	16.00
• **do 26 mrt**	Bijbelaars; H. Leegte	Singelkerk	11.00
• **za 28 mrt**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30

Vakantieweek in Buitengoed Fredeshiem 15 t/m 21 augustus 2026

Heeft u zin in een ontspannen week in een prachtige bosrijke omgeving, met ruimte voor ontmoeting, bezinning en gezelligheid? Dan bent u van harte welkom bij de Fredeshiem week die Doopsgezind Amsterdam ook dit jaar weer organiseert op Buitengoed Fredeshiem in Steenwijk-De Bult.

Van zaterdag 15 augustus tot vrijdag 21 augustus 2026 komen we samen in dit broederschapshuis, gelegen in het bos van De Bult, op de grens van Drenthe en Friesland, nabij Giethoorn en Nationaal Park Weerribben-Wieden. We zijn omringd door rust, ruimte en groen: een plek om te vertragen, op te laden en te genieten van comfort in een bosrijke omgeving. Tijdens de week bezoeken we musea, maken we een bootreis, zingen we en praten we, is er tijd voor wandelen, lezen, en een eigen activiteit. Daarbij hebben we een dienst op zondag en elke avond een korte dagsluiting.

De reissom van 850 euro is inclusief:
- verblijf op basis van volpension én- of tweepersoonskamer met douche en toilet)
- busreis Amsterdam – Fredeshiem en terug
- excursies in de omgeving
- gezamenlijke activiteiten, gesprekken, vieringen en ontspanning

Aanmelden kan door een aanmeldingsformulier op te vragen via info@doopsgezindamsterdam.nl. Wij ontvangen uw aanmelding graag vóór 10 april 2026.

Wij hopen op een fijne week met vertrouwde én nieuwe gezichten!

Namens de organisatie,
Essemie van Dunné (mede namens Marjan, Lisanne, Dick en Dorien)

Het team

Essemie van Dunné
predikant, jongeren- en opbouwwerker in Noord
t 06 48 35 07 25
e.vandunne@
doopsgezindamsterdam.nl

Joke van der Heide
jongerenwerk
t 06 17 96 43 71
j.vanderheide@
doopsgezindamsterdam.nl

Henk Leegte
predikant
t 06 45 62 62 70
h.leegte@
doopsgezindamsterdam.nl

Liliane van der Steur
jeugdwerker
t 06 21 39 75 44
l.vandersteur@
doopsgezindamsterdam.nl

Collectebestemmingen maart

1 maart – Stay Tuned

De Stichting StayTuned is opgericht in april 2021. Zij streeft naar een orgelcultuur met een gezonde toekomst die wordt geschraagd door de aanwas van jonge enthousiaste organisten. Zij wil kostbaar monumentaal erfgoed in stand én in gebruik houden. Zij wil jong publiek inspireren. Zij streeft naar talentontwikkeling van orgel=spelende jongeren/tieners.
Voor meer informatie:
staytunednu.weebly.com/stichting.html
NL57 TRIO 0320 2048 39 t.n.v. Arjan Schippers.

8 maart – Serve the City Amsterdam

Serve the City brengt vrijwilligers samen om zich in te zetten voor Amsterdammers die wel een helpende hand kunnen gebruiken: ouderen die zich eenzaam voelen, gezinnen die het financieel moeilijk hebben, dak- en thuislozen, nieuwkomers of buurtbewoners die extra aandacht verdienen. Dat kan heel praktisch zijn – een muur schilderen bij een opvanghuis, samen koken, een tuin opknappen, of gewoon tijd maken voor een goed gesprek. Met de collecte dragen wij bij aan de organisatie en coördinatie van deze vrijwilligersprojecten, zodat meer mensen in Amsterdam letterlijk geholpen én gezien worden.
NL07ABNA0432725776 t.n.v. Stichting Serve the City, Amsterdam

15 maart – ADS-collecte voor CMERK 2026

CMERK, 14 - 17 mei 2026, Rijtuigenloods Amersfoort. Georganiseerd door: Algemene Doopsgezinde Sociëteit (NL). Een levendige samenkomst van doopsgezinden uit heel Europa (en daarbuiten); neem deel aan workshops, discussies en broederschap.
NL19 ABNA 0243 4938 86 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit te Amsterdam o.v.v. MERK 2026

22 maart – Stoelenproject Amsterdam

Het Stoelenproject is de meest laagdrempelige avond- en nachtopvang van Amsterdam. De opvang is sober, maar veilig, warm en gratis. Elke avond en nacht verblijven er 45 daklozen in de opvang aan de Marnixstraat. Van 15 september tot en met 30 april realiseren ze sinds 1989 ieder seizoen weer 10.000 overnachtingen met 75 vrijwilligers.
NL42 INGB 0001 3205 98 t.n.v. Stoelenproject, Amsterdam

29 maart en 5 april: Palmpasen en Pasen – collecte t.b.v. de Doopsgezinde Gemeente Amsterdam

NL16 INGB 0000 7800 00 t.n.v. Verenigde Doopsgezinde gemeente Amsterdam

Als u niet in de dienst aanwezig kon zijn en toch iets wilt bijdragen aan het project kunt u dat via het aangegeven bankrekeningnummer doen of via de Givt-app.

Kopij voor het volgende nummer vóór **11 maart 2026** sturen aan Mieke Krebber
Mail: m.krebber@chello.nl
Adres: Dulcie Septemberpad 73, 1093 NK Amsterdam
(telefoon 020-6731926).

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet op te nemen.

Secretariaat en administratie
Singel 452
1017 AW Amsterdam
kerk (020) 623 45 88
kosterij@doopsgezindamsterdam.nl
secretariaat (020) 624 65 73
secretaris@doopsgezindamsterdam.nl
boekhouding (020) 627 70 72
gironummer
NL11INGB0000141442 (VDGA)
website:
www.doopsgezindamsterdam.nl
website van de ADS: www.ads.nl

COLOFON

idA, in dit Amsterdam
Maandblad voor geloof
en gemeenteleven van
Doopsgezind Amsterdam.

Redactie
Sjoukje Halbertsma
Joke van der Heide
Thijs van Hoogstraten
Karen Lammers
Peter ter Veer
Wim de Vries Lentsch
Mieke Krebber (eindredacteur)

Ontwerp en realisatie
Ontwerpgroep Lâle, www.lale.nl
(033) 462 46 93

Verzending idA via het secretariaat:
e-mail: secretaris@
doopsgezindamsterdam.nl

KERKDIENSTEN MAART 2026

	Singelkerk Centrum 10.30 uur	Meerpad Noord 10.15 uur	Collectebestemming
1 maart	ds J. van Aller	ds H. Leegte	**Stay Tuned** *NL57 TRIO 0320 2048 39* t.n.v. Arjan Schippers
8 maart	ds E.M.L. van Dunné *		**Serve the City Amsterdam** *NL07 ABNA 0432 7257 76* t.n.v. Stichting Serve the City, Amsterdam
	Second Sunday Service 12.00 uur		
15 maart	ds H. Leegte	ds E.M.L. van Dunné	**MERK 2026** *NL19 ABNA 0243 4938 86* t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit te Amsterdam o.v.v. MERK 2026 ADS 2
22 maart	ds H. Leegte*		**Stoelenproject Amsterdam** *NL42 INGB 0001 3205 98* t.n.v. Stoelenproject, Amsterdam
29 maart Palmzondag	ds H. Leegte*	ds E.M.L. van Dunné	**Collecte t.b.v. Doopsgezind Amsterdam** *NL16 INGB 0000 7800 00* *t.n.v. Verenigde Doopsgezinde gemeente Amsterdam*
2 april Witte Donderdag Avondmaalsdienst 20.00 uur	ds H. Leegte en ds E.M.L. van Dunné		*Geen collecte*
3 april Goede Vrijdag 20.00 uur	Die sieben letzten Worte … Haydn, kwartet Meditatie: ds E.M.L. van Dunné		*Geen collecte*
5 april Pasen	ds H. Leegte	ds E.M.L. van Dunné	**Collecte t.b.v. Doopsgezind Amsterdam** *NL16 INGB 0000 7800 00* *t.n.v. Verenigde Doopsgezinde gemeente Amsterdam*

** Kom in de kring en Kinderkerk*
Aan het Meerpad is er altijd kinderdienst als er dienst is (de eerste en derde zondag van de maand).
** Op Palmzondag: in de Singelkerk en aan het Meerpad maken de kinderen Palmpasenstokken.*